

gjøre det muligt for Armeer at operere, støttet til Fæstningen. Forholdene der ere altsaa ganske særegne.

Men nu kunde man sige: Ja, det er godt nok, Fæstningen afgiver altsaa maasse tilstrækkelig Beskyttelse mod de nuværende Beleiringskanoner, men ikke imod Fremtidens. Det er jo naturligtvis altid et Spørgsmaal, som det er meget vanskeligt at afgjøre, men man bør dog se hen til, hvad der nu foreligger i saa Henseende. Der er for det Første en almindelig Betragtning, der gjør sig gjældende, og som paatrænger sig Enhver, der i den senere Tid har set Kanoner skyde — at der er en saadan Anstrengelse af Materiellet paa Grund af de enorme Krudtladninger, man nu bruger, saa det ikke er saameget rimeligt, at man kan gaa overmaade meget videre. Smidlertid er dette jo usikkert. Men man bør naturligtvis ogsaa se hen paa, hvilke Forsøgsstykker der foreligger nu for Tiden. Der anføres i saa Henseende sædvanlig de Forsøg, som i 1880—81 ere foretagne hos Krupp, og af dem skal jeg først nævne Forsøgene med en Kanon af 15 Centimeters Kaliber, som har den sædvanlige Bægt for en Beleiringskanon, nemlig en 6,000 Pfd. Den blev altsaa — jeg tror, det var i 1880 — prøvet tilligemed nye 9 og 12 Centimeters Kanoner. Der naaedes med 35 Graders Elevation 15,000 Alen paa Forsøgsafsen, men Bristen maatte stadig repareres under Forsøget; Krupp maatte, for at de to mindre Kalibre kunde underkastes en fortsat Skydning, lave en ganske særegen Konstruktion af Bristen, Fernkonstruktioner paa Underlag af Beton, Afhammen Foranstaltninger, som det er umuligt at foretage i Krig. Den 15 Centimeters Kanon blev der slet ikke gjort noget Forsøg paa at gjøre nogen Forandring ved. Altsaa disse 15,000 Alen ere ligesaa virkelige som de 15—16,000, der bleve nævnte for den franske og den østerrigste Hærs Vedkommende. Men der er nævnt, og det findes ogsaa i den Skrivelse fra Ministeriet, som oftere er bleven omtalt, at der er en Kanon, der er prøvet hos Krupp, og som har skudt paa 18,000 Alen. Men dette er slet ingen Beleiringskanon. Det er en Kanon, der selv veier 8,400 Pund, og Kanoner af den Bægt ere ubrugelige som Beleiringskanoner, idet man til dem slet ikke kan bruge den sædvanlige Affutage. Man maa der anvende Slædeaffutager, der jo ere langt tungere, og som til deres Betjening fordrer særegne Indretninger af Kraner og Andet. Det er altsaa temmeligt ligegyldigt, at en saadan Kanon har opnaaet henved 18,000 Alens Skuddistance. Angivelsen er nærmest

17,700 Alen, og det er vistnok ogsaa den største Skuddistance, der nogenstunde er naaet, men det er som sagt en ligegyldig Sag overfor det foreliggende Spørgsmaal. Man kunde med samme Grund spørge, hvor langt den 100 Tons Kanon rækker, som enkelte Stater have. Fuldtid kan jeg ikke følge det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen) i dette Punkt, naar han sagde, at det var helt umuligt at montere en saadan Kanon. Jeg tror ikke, man kan gaa saavidt, at man kan sige, at det ikke skulde være muligt i Nærheden af en Havn eller en Fernbanestation at montere en saadan Kanon; men det vilde jo altid blive overordentlig ringe Antal, der vilde blive Spørgsmaal om. Det kunde tænkes, at Beleiringen vilde tage ganske enkelte saadanne Kanoner med, naar der var særegne Pantserkonstruktioner at overvinde, som ikke kunde overvindes ved de sædvanlige Midler. Men at montere saadant Skyts, der med Affutage veier 19—20,000 Pund, altsaa at bringe det frem til en Beleiring, er umuligt, bortset fra de nævnte særlige Diemed, og selv da ville de kun kunne tages med i et aldeles forsvindende Antal; men med 1 eller 2 Kanoner kan man virkelig ikke bombardere en By. Virkningen af et Bombardement, som kunde række ud over Byens Udløbere og maasse naae en Del af de mere bebyggede Dele, er ingenlunde betydelig. Det udtalte jo ogsaa, som allerede bemærket, det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) under Diskussionen om de 6 store Kanoner, idet han endog der kom til det Resultat, at naar vi blot fik de 6 store Kanoner, saa behøvede vi slet ikke nye Forter ved Kjøbenhavn, saa kunde Kanonerne alene fikke imod et virksomt Bombardement. Men han er ikke den eneste, som saaledes har forholdsvist ringe Tanker om et Bombardements Virkning. Det omtales i de fleste Værebøger om Fæstningskrigen. Jeg kan her citere en saadan Udtalelse om Virkningen af et Bombardement, der er tagen af „Geschichte des Festungskrieges, Berlin 1880 af Müller“. Han siger saaledes, at Bombardementets „heldige Udfald mod en moderne stor Fæstning er, selv om Byen kan naaes over Forterne, overhovedet meget usikkert og fordrer i alle Tilfælde betydelige Midler, thi hele Fæstningsbyens indre Rum maa kunne holdes under en meget hæftig og varig Ild, saaledes at hverken Besætning eller Befolkning noget Sted finder sikkert By. For at opnaa dette, udfordres Anlæget af et stort Antal Batterier med en stor Ammunitionsforsyning udfor den største Del af Befæstningsliniens Omkreds. Forberedelsen og